

OD REDAKCJI

Świat, w którym żyjemy, podlega niezwykle szybkim przeobrażeniom, których źródłem jest dynamiczny postęp techniczny. Fakt ten sprzyja kształtowaniu się mentalności skłonnej akceptować, jako naturalne i nieuniknione, także pewne negatywne przemiany o charakterze obyczajowym. Ich propagatorzy, obrońcy chętnie przywołują przykłady wcześniejszych zmian w podejściu do niektórych kwestii moralnych, niekiedy sankcjonowanych również na poziomie oficjalnego nauczania Kościoła. Etyka odwołująca się do prawa naturalnego, sprzeciwiając się moralnemu relatywizmowi i utylitaryzmowi, podkreśla obiektywny, absolutny oraz niezmienny charakter jego norm. Wrażenie ich pozornej zmienności może mieć swoje źródła na poziomie ich zastosowania do działań ludzkich, których natura nie została wcześniej wystarczająco wnikliwie poznana, uległa zmianie; poczynąń będących przedmiotem ludzkiego prawa stanowionego, mylnie uznanego za prawo moralne i wreszcie zaś zabiegów, które jako moralnie neutralne, a obciążone jedynie pewnym złem fizycznym, mogą zostać dopuszczone lub zabronione ze względu na zaistniałe nowe okoliczności. Chociaż moralny relatywizm nie jest zjawiskiem nowym, to jednak ze względu na popularność, z jaką propagowane i przyjmowane są współcześnie jego tezy, warto zwrócić uwagę na szereg możliwych nieporozumień, na których zasadza się przekonanie, że nie istnieje żaden niezmienny kodeks etyczny, zaś normy moralne podlegają właściwym sobie przemianom oraz ewoluują wraz z rozwojem życia ludzkiego, w jego wymiarze społecznym, cywilizacyjnym, technicznym itp. Artykuł wprowadzający do niniejszego zeszytu, którego autorem jest ks. Tomasz Dutkiewicz, podejmuje ten właśnie temat pozornej zmienności norm moralnych.

Z kolei Alicja Wyrąbkiewicz kreśli ideał życia chrześcijańskiego na podstawie sylwetki św. Makryny Młodszej w pismach św. Grzegorza z Nyssy. Postać św. Makryny, przywoływanej we wspomnieniach św. Grzegorza z Nyssy w *Epistula 19, Vitae sanctae Macrinae* oraz *Dialogus de anima et resurrectione*, stanowi swoiste wcielenie ideału miłości chrześcijańskiej. Życiowa droga Świętej, która od najmłodszych lat żarliwie pragnęła zjednoczenia z Bogiem, wiedzie przez synergizm różnorodnych form miłości (ἀγάπη, φιλία, φιλανθρωπία φιλοσοφία, στοργή), a one – dzięki odwołaniu się przez Grzegorza do kategorii ἔρως – otrzymują pełen pasji i ekstatyczności wyraz. Makryna obrazuje więc paradygmat filozofa miłości, który, poprzez własne doświadczenie, poucza o wyżynach zażyłości z Bogiem, sama zaś za pomocą modlitwy, kontemplacji i pracy na rzecz bliźnich osiąga szczyty wzniesienia się ku rzeczywistości anielskiej – boskiej ἀπαθεία.

Dorota Lekka podejmuje w swym artykule refleksję nad Hryniewiczową interpretacją zjednoczenia człowieka z Chrystusem w przestrzeni chwalebego Ciała Chrystusa, jaką jest Kościół. Opierając się głównie na największym dziele lubelskiego dogmatyka – *trylogii paschalnej* – wyjaśnia, w jaki sposób za sprawą wydarzeń zbawczych Chrystusa uobecnianych w Kościele możliwe jest osobowe zjednoczenie człowieka z Bogiem. Prezentuje najpierw krótką genezę Kościoła, jego naturę i zadanie, a wszystko to w komplementarnym kluczu hermeneutycznym. Następnie omawia zagadnienie zjednoczenia z Chrystusem, które ks. prof. Wacław Hryniewicz tłumaczy za sprawą takich kategorii, jak: przyczynowość osobowa, naśladowanie i uczestnictwo oraz prawo synergizmu.

Grzegorz Wiończyk w swoim opracowaniu podejmuje krytyczną refleksję nad narracją, jaką przyjmują autorzy tekstów traktujących o religii. Nie chodzi Mu jednak o refleksję metodologiczną nad poszczególnymi naukami, ale o odpowiednie naświetlenie narracji, jaka wyłania się z konkretnego tekstu. Z tego też powodu więcej podaje przykładów i odwołań do określonych pozycji niż uogólnień i gotowych klasyfikacji. Modele narracji ponadto przecinają się z metodologiami poszczególnych dyscyplin, co więcej, nie można ich w żaden sposób utożsamić.

Ks. Robert Maciejewski pisze na temat „Ja aksjologicznego” w filozofii dramatu Józefa Tischnera, poszukując odpowiedzi na pytanie: dlaczego wartości? Ponieważ człowiek żyje w świecie wartości. Przestrzeń

życia człowieka przenika jakiś aksjologiczny porządek. Powstaje jednak pytanie: czy świat wartości jest czymś odrębnym od samego człowieka?

Na zakończenie tego działu zamieszczam dwa artykuły o tematyce historycznej: ks. Marka Jodkowskiego, który pisze o próbie nadania praw parafialnych katolickiej kuracji w Suszu na przełomie XIX i XX wieku oraz Janusza Frykowskiego, prezentującego dzieje dekanatu unickiego w Tyśzowcach, a konkretnie Parafii pw. św. Mikołaja w Dubie w XVIII wieku.

W dziale „Familia” zamieszczamy artykuł ks. Sławomira Tykarskiego pt. *Elementy organizacji poradnictwa – ujęcie teoretyczne*.

Natomiast w dziale „Orient” Czytelnik znajdzie opracowanie Josepha Ellula, OP dotyczące ogólnego zarysu problemu i doświadczenia cierpienia w tradycji islamu, tj.: w Koranie, życiu Mahometa, teologii szyickiej oraz w świetle rozwoju jego rozumienia w teologicznych, filozoficznych, jak też mistycznych kręgach.

Jak zawsze zachęcamy również do lektury działu sprawozdań i recenzji.

Ks. Krzysztof Konecki

